

S.Y.B.A. Nov-08

Con. 208-08.

Political Science

HJ-7412

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt any **five** questions, choosing atleast **two** from **each** section.
(2) **All** questions carry **equal** marks (**20 each**)
(3) **Tie** the answer books of **both** the sections **together**.

Section I

1. Discuss the salient features of the Indian Constitution.
2. Comment on :—
 - (a) Right to Equality
 - (b) Right to Freedom
3. Assess the role of the President in the Indian Politics.
4. Explain the necessity of Independent Judiciary. Discuss the provisions made in Indian Constitution to secure it.
5. Write short notes (any **two**) :—
 - (a) Directive Principles
 - (b) Fundamental Duties
 - (c) Decline of Parliament
 - (d) Legislative Procedure in Parliament

Section II

6. Make a critical evaluation of the Indian federal system.
7. Account for the factors encouraging communal tendencies in Indian Politics.
8. Discuss the various factors influences the voting behaviour in India.
9. Comment on Indian Political Culture.
10. Write short notes on the following (any **two**) :—
 - (a) Indian Party System
 - (b) Election Commission
 - (c) Regionalism in India
 - (d) Electoral Reforms

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

- सूचना : (१) कोणतेही पांच प्रश्न सोडवा, प्रत्येक विभागातून किमान दोन प्रश्न आवश्यक आहेत.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २०)
(३) दोन्ही विभागांच्या उत्तरपत्रिका एकत्र बांधा.

विभाग १

१. भारतीय राज्यघटनेच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
२. भाष्य करा :-
(अ) समतेचा हक्क
(ब) स्वातंत्र्याचा हक्क.
३. भारतीय राजकारणातील राष्ट्रपतिच्या भूमिकेचे मूल्यांकन करा.
४. स्वतंत्र न्यायालयाचे महत्त्व स्पष्ट करा, भारतीय राज्य घटनेत स्वतंत्र न्यायालयाचे स्वातंत्र्य कसे संरक्षित केले आहे ?
५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :-
(अ) मार्गदर्शक तत्त्वे
(ब) मुलभूत कर्तव्ये
(क) संसदेचा न्हास
(ड) संसदेची विधिविषयक प्रक्रिया.

विभाग २

६. भारतीय संघराज्य पध्दतीचे चिकित्सक मूल्यमापन करा.
७. भारतीय राजकारणात संप्रदायवादी प्रवृत्तींना प्रोत्साहन देणाऱ्या घटकांचा आढावा घ्या.
८. भारतीय मतदारांच्या वर्तनावर परिणाम घडवून आणणाऱ्या विविध घटकांची चर्चा करा.
९. भारतीय राजकीय संस्कृतीवर भाष्य करा.
१०. कोणत्याही दोहोंवर संक्षिप्त टिपा लिहा :-
(अ) भारतीय पक्षपध्दती
(ब) निवडणूक आयोग
(क) भारतातील प्रादेशिकतावाद
(ड) निवडणूक सुधारणा.